

Міністерство освіти і науки України

ОДЕСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ БУДІВНИЦТВА ТА АРХІТЕКТУРИ

Архітектурно-художній інститут
Кафедра архітектури будівель і споруд

СИЛАБУС

освітньої компоненти – **1ВК17**

Навчальна дисципліна – **Еволюція житла**

Освітній рівень	перший (бакалаврський)	
Програма навчання	вибіркова	
Галузь знань	19	Архітектура та будівництво
Спеціальність	191	Архітектура та містобудування
Освітня програма	ОП «Архітектура та містобудування»	
Обсяг дисципліни	3 кредити ECTS (90 академічних годин)	
Види аудиторних занять	лекції, практичні заняття	
Індивідуальні та (або) групові завдання	Реферат, контрольна робота	
Форми семестрового контролю	Залік	

Викладачі:

Колеснікова Наталя Юріївна, асистент кафедри архітектури будівель та споруд,
kolesniskova.abs@ogasa.org.ua

В процесі вивчення даної дисципліни студенти **ЗНАЙОМЛЯТЬСЯ З ЕВОЛЮЦІЄЮ ФОРМ ЖИТЛА ВІД ДАВНІХ ЧАСІВ ДО ТЕПЕРІШНЬОГО ЧАСУ; ОСОБЛИВОСТЯМИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО ЖИТЛА; ХАРАКТЕРОМ СУЧАСНОГО ЖИТЛА; КОНЦЕПЦІЯМИ ІНОВАЦІЙНОГО ЖИТЛА (ЕНЕРГОЕФЕКТИВНЕ, ЕКОЛОГІЧНООРІЄНТОВАНЕ, МОБІЛЬНЕ ЖИТЛО; ЖИТЛО В УМОВАХ АДАПТАЦІЇ).**

Наприклад: вміти застосовувати набуті знання і результати досліджень при вирішенні основних художньо-образних завдань, конструктивних рішень, та архітектурно-просторової побудови житлових будівель та комплексів при виконанні проектів.

Передумовами для вивчення дисципліни є вивчення дисциплін «Історія архітектури та містобудування», «Історія України та української культури», «Основи теорії споруд», «Типологія будівель та споруд», «Основи екології», «Конструкції будівель та споруд».

Диференційовані результати навчання:

знати:

- основні особливості історичного розвитку житла в Україні та країнах світу;
- характерні риси архітектури та стильових ознак житла різних часів;

- архітектурно - планувальні особливості проектування житлового середовища на сучасному етапі;
- екологічні принципи, енергоефективних та ін. інноваційних технологій і їх застосування проектуванні сучасного житла;
- методи теоретичного аналізу проектів житлових будинків різних часів.

вміти:

- використовувати набуті теоретичні положення при формуванні об'єкту, що проектується.
- орієнтуватися в архітектурі житла різних часів, сприяти збереженню національної архітектурної спадщини України.
- застосовувати методи теоретичного аналізу для пошуку оптимальних рішень при проектування житлового середовища;
- формувати та використовувати концепції інноваційної архітектури у проектуванні сучасних житлових будівель.
- здійснювати пошук, систематизацію й аналіз інформації, переосмислювати наявні та накопичувати нові знання.

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

№п/п	Назва тем	Кількість годин		
		лекції	практичні	самостійні
1	Розвиток житла в епоху ранніх цивілізацій.	2	2	3
2	Еволюція Українського народного житла.	2	2	3
3	Традиційні типи житла Африки та країн ближнього і дальнього сходу: еволюція та різноманітність.	2	2	3
4.	Розвиток житла в країнах Європи.	2	2	4
5	Особливості формування внутрішнього простору житла в різні історичні періоди.	2	2	4
6	Розвиток індивідуального житлового будинку.	2	2	4
7	Еволюція формування високо щільної малоповерхової забудови.	2	2	3
8	Соціально - історичні тенденції формування архітектури висотних житлових будівель ХХ століття.	2	2	4
9.	Адаптування існуючої житлової структури до сучасних вимог.	2	2	3
10	Особливості розвитку та основи формування мобільного житла для тимчасового перебування.	2	2	3
11	Екоорієнтована архітектура житлових комплексів на прикладі країн Європи та Азії.	2	2	4
12	Футуристичні концепції та інноваційні технології в архітектурі житлових будівель.	2	2	4
	Всього:	24	24	42

Критерії оцінювання та засоби діагностики

Мінімальний рівень оцінювання щодо отримання «заліку» за навчальною дисципліною «Еволюція житла» складає 60 балів і може бути досягнений з мінімальних та максимальних оцінок за наступними засобами оцінювання:

Засоби оцінювання		Мінімальна кількість балів	Максимальна кількість балів
Вид контролю	Кількість у семестрі		
Контроль самостійної роботи (реферат)	1	10	15
Поточний контроль знань (контрольні питання)	1	15	25
Підсумковий контроль знань (написання есе)	1	35	60
Разом		60	100

З дисципліни передбачено виконання **реферату**. Наприклад: теми рефератів - Житлове середовище в епоху середньовіччя V – XV ст. н.е. Типи планувань та рішення інтер'єрів Українського народного житла. Психологічний комфорт житла: головні критерії та найпоширеніші помилки. Мобільне житло – адаптивне житло. Зелені технології в житловому будівництві.

Контрольна робота передбачена з розділу «Еволюція житла». Виконується студентами в аудиторії і складається з написання есе по одній з запропонованих тем. Наприклад: питання – Екологічна архітектура житлових будівель. Розвиток щільної малоповерхової забудови в період Середньовіччя.

Підсумковий контроль знань проводиться для студентів, що не змогли з будь-яких причин набрати необхідну кількість балів, або для студентів, що бажають збільшити вже набрану кількість балів. Підсумковий контроль знань здійснюється у вигляді усної бесіди з викладачем (комісією викладачів) по тематиці навчальної дисципліни.

Перелік питань до заліку з навчальної дисципліни «Еволюція житла»:

Наприклад:

1. Назвіть етапи формування житлової архітектури в Україні. Дайте їх коротку характеристику.
2. Визначити передумови формування щільної житлової забудови малої поверховості.
3. Надайте визначення поняттю «композиція». Назвіть основні архітектурно-художні засоби композиції, які використовуються при формуванні багатоповерхових житлових будинків
4. Назвіть основні теоретичні концепції ідеальних місць для проживання.
5. Назвіть основні тенденції та аспекти формування житлового середовища в період 1917-1970 рр.
6. Назвіть основні стилістичні напрямки в інтер'єрах житла в епоху Ренесансу.
7. Охарактеризуйте соціальний і комерційний типи житла. В чому різниця?
8. Назвіть основні принципи та методи реконструкції житлової забудови.
9. Визначити передумови появи футуристичних концепцій житлових будівель.
10. Що таке Екоорієнтована архітектура житлових комплексів?

Інформаційне забезпечення

Основна література

1. ДБН В.2.2-15-2019. Житлові будинки. Основні положення. — К.: Держкомбуд України, 2019.
2. Сілецький Р.Б. ТРАДИЦІЙНА КУЛЬТУРА. ЖИТЛО [Електронний ресурс] // Енциклопедія історії України: Україна—Українці. Кн. 1 / Редкол.: В. А. Смолій (голова) та ін. НАН України. Інститут історії України. - К.: В-во «Наукова думка», 2018. - 608 с.
3. Плешковська А.М., Савченко О.Д. Епохи та міста: монографія. Київ: Lohos, 2019. 264 с.
4. Єжов В.І. Полвека глазами архитектора-К.: НИИТИИГ;КНУСА.2021.-304с.

5. Кравченко І.Л. Принципи формування мобільного житлового середовища, УДК 728.2,728.7 Регіональні проблеми архітектури та містобудування. Одеса.: Астропрінт, 2019р.№ 13. 241с.
6. Крижановська Н. Я. Конспект лекцій з дисципліни «Архітектура житлових будівель» //Н. Я. Крижановська, О. В. Смірнова ; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М.Бекетова. – Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2017. – 104 с.
7. Жидкова Т. В. Принципи формування житлового середовища при реконструкції історичних міст / Transformations in Contemporary Society: Humanitarian Aspects Monograph. Opole: The Academy of Management and Administration in Opole 2017.– P. 143–147.
8. Активний будинок. Енергоефективне житло [Електронний ресурс] -https://tranio.ru/articles/aktivnye_doma_energoeffektivnoe_zhile_buduschego_3943/
9. Джоанна Гейнс. Своя оселя. Дизайн простору, у якому хочеться жити. К.: Art Huss, 2019. —352 с.

Допоміжні джерела інформації

1. Король В.П. Архітектурне проектування житла: Навч. посібник.- К.: Фенікс, 2006.
2. Відейко М. Ю., Терпиловський Р. В., Петрашенко В. О. Давні поселення України. К., 2005.
3. Традиційна архітектура регіонів України: Полісся. Львів, 2001.
4. Косміна Т. В. Сільське житло Поділля. Кінець XIX – XX ст. Історико-етнографічне дослідження. К., 1980.
5. Сілецький Р. Традиційна будівельна обрядовість українців. Львів, 2011.
6. В.О. Кодін, П.В. Панов Архітектура та містобудування Західної Європи і Візантії III – XV століть, - 249 ст. Харків – ХНАМГ - 2008
7. Leupen B., Mooij H. Housing Design. A Manual. Nai Publishers. Rotterdam, 2011.
8. Pfeifer G., Brauneck P. Town Houses. A Housing Typology. Basel ; Boston ; Berlin, 2009.
9. 2. Арнхейм, Р. Искусство и визуальное восприятие: пер. с англ. /Р. Арнхейм. – М. : Архитектура – С., 2007. – 392 с.
10. Stimmann H. Constuctional and Design Manual. Townhouses. Berlin, 2011.
11. Житло та побут міського населення України у 20-30-х роках XX століття [Текст] : [монографія] / Мирослав Борисенко. - Вид. 2-ге, допов. та переробл. - К. : СтилоС, 2013. - 267 с.
12. Першіц А. І. Історія первісного суспільства : [підруч. для студ. іст. ф–тів ВНЗ] / А. І. Першіц, О. Л. Монгайт, В. П. Алексеев. – К. : Вищ. шк., 1980. – 224 с.